

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه حمایت از اطفال و نوجوانان»
(اعاده شده از شورای نگهبان (۱))

مقدمه

لایحه حمایت از اطفال و نوجوانان که با رویکردی کاملاً حمایت‌مدارانه طیف وسیعی از موضوعات مرتبط با حوزه کودکان را مورد توجه قرار داده است در تاریخ ۱۳۹۷/۶/۶ در قالب ۵۱ ماده به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. پس از آنکه این مصوبه از برخی جهات واجد ایراد دانسته شد کمیسیون مربوطه جهت رفع ایرادهای مزبور برخی اصلاحات را در مصوبه اعمال کرده است. در فرایند بررسی مصوبه کمیسیون در صحن علنی یکی از موارد اصلاحی جهت بررسی مجدد به کمیسیون ارجاع داده شد. در این گزارش به بررسی این موضوع و مفاد اصلاحیه کمیسیون قضایی حقوقی در خصوص مورد ارجاع شده می‌پردازیم.

مخصوص صحن علنی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:

۶۵

شماره چاپ:

۱۱۷۹

تاریخ چاپ:

۱۳۹۸/۲/۷

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

دفتر: مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۵۹۰۶-۲

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۲/۱۴

بررسی اصلاحیه کمیسیون در خصوص مورد ارجاعی از صحن علنی

بر اساس سومین بند از ایرادهای شورای محترم نگهبان حکم مقرر در تبصره ماده (۹) مصوبه مجلس شورای اسلامی، اطلاق مجازات والدین نسبت به بند «ت» مقرر در این ماده مغایر موازین شرع دانسته شده است. توضیح آنکه در ماده (۹) مصوبه در خصوص سهل‌انگاری یا بی‌توجهی اشخاصی غیر از والدین که منجر به ورود آسیب به طفل یا نوجوان وارد شود به تناسب آسیب وارده مجازات‌های تعزیری پیش‌بینی شده است. همچنین تبصره ذیل این ماده در خصوص والدین مقرر می‌دارد: هرگاه بی‌توجهی یا سهل‌انگاری والدین منجر به نتایج موضوع این ماده شود، حسب مورد به مجازات تا حداقل مندرج در بندهای فوق محکوم می‌شوند. در ایراد شورای محترم نگهبان اطلاق مجازات والدین در خصوص بند «ت» مندرج در این ماده که در خصوص جراحت وارد به سر و صورت و یا گردن است مغایر موازین شرع دانسته شده است.

کمیسیون قضایی حقوقی در راستای رفع ایراد شورای محترم نگهبان تبصره فوق‌الذکر را حذف کرد که این اصلاحیه به تصویب مجلس شورای اسلامی نرسید و جهت بررسی به کمیسیون ارجاع گردید. از این رو موضوع مجدداً در کمیسیون مورد بررسی قرار گرفت و در راستای رفع ایراد شورا تبصره مزبور به ترتیب زیر مورد اصلاح قرار گرفته است:

تبصره - هرگاه بی‌توجهی و سهل‌انگاری والدین منجر به نتایج موضوع این ماده شود؛ حسب مورد به مجازات تا حداقل مندرج در بندهای فوق محکوم می‌شوند به استثنای بند «ت» که در این مورد فقط دیه پرداخت می‌شود.

به موجب اصلاحیه فوق و با توجه به مفاد این ماده و بندهای ذیل آن بی‌توجهی و سهل‌انگاری والدین در صورتی که موجب جراحت به سر و صورت و یا گردن شود صرفاً مستوجب دیه خواهد بود و قابل‌تعزیر نیست، مگر آنکه با توجه به مفاد بند «ت» جراحتهای مزبور مشمول بند «ب» و «پ» شود یعنی باعث فقدان یا نقصان یکی از حواس یا منافع یا شکستگی استخوان یا نقص و از کارافتادگی عضو و یا سایر موارد مصرح در این دو بند گردد.

جمع‌بندی

با عنایت به مطالب مذکور در این گزارش به نظر می‌رسد اصلاحیه کمیسیون قضایی در خصوص مورد ارجاع شده از صحن علنی راجع به تبصره ماده (۹) مصوبه، ضمن آنکه رافع ایراد شورای محترم نگهبان است می‌تواند دغدغه نمایندگان محترم در خصوص عدم حذف تبصره مذکور که متضمن حکم جدیدی در نظام حقوقی می‌باشد را نیز تأمین نماید. از این رو تصویب آن مورد پیشنهاد است.

